

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

VŨ XUÂN TRƯỜNG

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC
GIÁ TRỊ SỐNG THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM
CHO HỌC SINH DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở CÁC TRƯỜNG THCS
HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN

Ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 8.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Phạm Văn Hùng

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan các số liệu có trong đề tài này là do tôi thu thập được trong quá trình điều tra, khảo sát. Đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, chưa được công bố trên bất kì phương tiện thông tin nào. Các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2020

TÁC GIẢ

Vũ Xuân Trường

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn, tác giả đã nhận được sự động viên, giúp đỡ tận tình, tạo điều kiện thuận lợi của các cấp lãnh đạo, thầy cô giáo, các bạn đồng nghiệp và gia đình.

Tác giả xin chân thành cảm ơn:

Ban giám hiệu, phòng đào tạo, khoa tâm lý giáo dục trường Đại học Sư Phạm - Đại học Thái Nguyên.

Đồng thời, tác giả xin trân trọng cảm ơn Ban lãnh đạo, các bạn đồng nghiệp các trường THCS huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên, các cơ quan đoàn thể xã hội, phụ huynh học sinh trên địa bàn huyện đã nhiệt tình cộng tác, giúp đỡ, cung cấp thông tin, số liệu, cho ý kiến và tạo điều kiện thuận lợi cho tác giả trong quá trình nghiên cứu thực tế để thực hiện đề tài luận văn.

Đặc biệt, tác giả xin chân thành bày tỏ lòng biết ơn đến Thầy giáo - TS. Phạm Văn Hùng - Người hướng dẫn khoa học đã tận tâm bồi dưỡng kiến thức, phương pháp nghiên cứu và trực tiếp giúp đỡ, động viên tác giả hoàn thành luận văn này.

Mặc dù, tác giả đã cố gắng rất nhiều trong quá trình nghiên cứu, song luận văn không tránh khỏi những thiếu sót, tác giả kính mong nhận được những lời chỉ dẫn của các thầy, cô giáo, ý kiến đóng góp trao đổi của các bạn đồng nghiệp để luận văn được hoàn thiện hơn.

Tác giả xin chân thành cảm ơn!

**Tác giả luận văn
Vũ Xuân Trường**

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	4
3. Đối tượng và khách thể nghiên cứu.....	4
4. Nhiệm vụ nghiên cứu	4
5. Giả thuyết khoa học	4
6. Phạm vi nghiên cứu	5
7. Phương pháp nghiên cứu	5
8. Cấu trúc của luận văn	6
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC GIÁ TRỊ SỐNG THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM CHO HỌC SINH DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở TRƯỜNG THCS	7
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	7
1.1.1. Các công trình nghiên cứu nước ngoài về quản lý hoạt động giáo dục giá trị sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh	7
1.1.2. Các công trình nghiên cứu trong nước về quản lý hoạt động giáo dục giá trị sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh	8
1.2. Các khái niệm cơ bản của đề tài	11
1.2.1. Quản lý, giá trị sống, trải nghiệm.....	11
1.2.2. Hoạt động giáo dục giá trị sống thông qua hoạt động trải nghiệm	16
1.3. Hoạt động giáo dục giá trị sống cho học sinh dân tộc thiểu số thông qua hoạt động trải nghiệm ở trường trung học cơ sở	18

1.3.1. Đặc điểm học sinh trung học cơ sở dân tộc thiểu số	18
1.3.2. Giáo dục giá trị sống cho học sinh trung học cơ sở dân tộc thiểu số	19
1.3.3. Giáo dục giá trị sống qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh trung học cơ sở dân tộc thiểu số	22
1.4. Quản lý hoạt động giáo dục giá trị sống thông qua hoạt động trải nghiệm ở trường trung học cơ sở	28
1.4.1. Lập kế hoạch quản lý hoạt động giáo dục giá trị sống cho học sinh ở trường trung học cơ sở thông qua hoạt động trải nghiệm	28
1.4.2. Tổ chức thực hiện hoạt động giáo dục giá trị sống cho học sinh ở trường trung học cơ sở thông qua hoạt động trải nghiệm	29
1.4.3. Chỉ đạo thực hiện hoạt động giáo dục giá trị sống cho học sinh ở trường trung học cơ sở thông qua hoạt động trải nghiệm	30
1.4.4. Kiểm tra, đánh giá hoạt động giáo dục giá trị sống cho học sinh ở trường trung học cơ sở thông qua hoạt động trải nghiệm	31
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng tới công tác quản lý hoạt động giáo dục giá trị sống thông qua hoạt động trải nghiệm ở trường trung học cơ sở	34
Kết luận chương 1.....	38
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC GIÁ TRỊ SỐNG THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM CHO HỌC SINH DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở CÁC TRƯỜNG THCS HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN	39
2.1. Vài nét về giáo dục THCS huyện Phú lương tỉnh Thái Nguyên.....	39
2.2. Thực trạng hoạt động giáo dục giá trị sống thông qua hoạt động trải nghiệm ở các trường THCS huyện Phú Lương.....	44
2.2.1 Thực trạng về nhận thức của CBQL, GV về các giá trị sống cần giáo dục cho học sinh dân tộc thiểu số tại các trường THCS huyện Phú Lương.....	45
2.2.2. Thực trạng các hoạt động giáo dục giá trị sống được tổ chức thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh dân tộc thiểu số tại các trường THCS huyện Phú Lương	46

2.2.3. Thực trạng các nội dung hoạt động giáo dục giá trị sống cho học sinh dân tộc thiểu số thông qua hoạt động trải nghiệm tại các trường THCS huyện Phú Lương.....	49
2.3. Thực trạng quản lý hoạt động giáo dục giá trị sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh dân tộc thiểu số tại các trường THCS ở huyện Phú Lương	51
2.3.1. Thực trạng xây dựng kế hoạch quản lý hoạt động giáo dục giá trị sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh dân tộc thiểu số tại các trường THCS ở huyện Phú Lương.....	51
2.3.2. Thực trạng tổ chức thực hiện hoạt động giáo dục giá trị sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh dân tộc thiểu số tại các trường THCS ở huyện Phú Lương.....	53
2.3.3. Thực trạng chỉ đạo thực hiện hoạt động giáo dục giá trị sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh dân tộc thiểu số tại các trường THCS ở huyện Phú Lương	54
2.3.4. Thực trạng kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động giáo dục giá trị sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh dân tộc thiểu số tại các trường THCS ở huyện Phú Lương	56
2.4. Đánh giá.....	58
2.4.1. Điểm mạnh.....	58
2.4.2. Điểm yếu.....	60
2.4.3. Nguyên nhân.....	62
Kết luận chương 2.....	66
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC GIÁ TRỊ SỐNG THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM CHO HỌC SINH DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở CÁC TRƯỜNG THCS HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN	67
3.1. Một số nguyên tắc đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động giáo dục giá trị sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh dân tộc thiểu số tại các trường THCS ở huyện Phú Lương	67

3.1.1. Nguyên tắc bảo đảm tính mục đích	67
3.1.2. Nguyên tắc bảo đảm tính đồng bộ	67
3.1.3. Nguyên tắc bảo đảm tính thực tiễn	68
3.1.4. Nguyên tắc bảo đảm tính khả thi	68
3.2. Biện pháp quản lý hoạt động giáo dục giá trị sống thông qua hoạt động trải nghiệm cho học sinh dân tộc thiểu số các trường THCS huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	69
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp	77
3.4. Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp	77
3.4.1. Mục đích khảo nghiệm	77
3.4.2. Phương pháp khảo nghiệm	77
3.4.3. Đối tượng khảo nghiệm	78
3.4.4. Kết quả khảo nghiệm	78
Kết luận chương 3	80
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	81
TÀI LIỆU THAM KHẢO	85
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Cụm từ viết tắt
BGH	Ban Giám hiệu
CBQL	Cán bộ quản lý
DTNT	Dân tộc nội trú
DTTS	Dân tộc thiểu số
GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo
GTS	Giá trị sống
GV	Giáo viên
GVCN	Giáo viên chủ nhiệm
HĐGD	Hoạt động giáo dục
HĐNGLL	Hoạt động ngoài giờ lên lớp
HĐTN	Hoạt động trải nghiệm
HS	Học sinh
THCS	Trung học cơ sở

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1.	Số lượng GV tại các trường THCS huyện Phú Lương	39
Bảng 2.2.	Kết quả xếp loại học lực, hạnh kiểm học kỳ I năm học 2019-2020 của toàn bộ học sinh THCS huyện Phú Lương.....	42
Bảng 2.3.	Kết quả xếp loại học lực, hạnh kiểm học kỳ I năm học 2019-2020 của học sinh dân tộc thiểu số ở các trường THCS huyện Phú Lương.....	43
Bảng 2.4:	Tổng kết số mẫu trong quá trình khảo sát.....	45
Bảng 2.5.	Kết quả khảo sát 12 GTS.....	45
Bảng 2.6.	Kết quả đánh giá hiệu quả quản lý xây dựng kế hoạch hoạt động giáo dục GTS của BGH nhà trường.....	51
Bảng 2.7.	Kết quả đánh giá hiệu quả thực hiện công tác kiểm tra, đánh giá hoạt động giáo dục GTS thông qua hoạt động trải nghiệm cho HS dân tộc thiểu số tại các trường THCS ở huyện Phú Lương	56

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Giáo dục giá trị sống là một bộ phận quan trọng trong quá trình giáo dục phát triển nhân cách con người. Nhân cách chính là tư cách và phẩm chất con người. Nhân cách được thể hiện trong cách ứng xử, nói năng, là sự kết tinh của văn hóa thông qua hệ giá trị, chuẩn mực thế giới quan và nhân sinh quan, trong tình cảm, niềm tin v.v và được thể hiện trong hành vi, cách ứng xử của con người trong cộng đồng xã hội.

Trong bối cảnh xu thế hội nhập, đất nước nào xây dựng và giúp cho thế hệ trẻ có được hệ giá trị giá trị sống đúng đắn, phù hợp với thời đại mà vẫn giữ được bản sắc của dân tộc mình thì đất nước đó phát triển.

Ở Việt Nam, các nhà giáo dục đã rất coi trọng việc giáo dục đạo đức thông qua việc dạy “làm người”. Cho đến nay, giáo dục giá trị sống vẫn đang là nội dung được toàn xã hội, các nhà nghiên cứu giáo dục, nhà quản lý giáo dục, giáo viên, phụ huynh và học sinh quan tâm. Trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện nền giáo dục Việt Nam theo hướng chuẩn hóa, hiện đại hóa; hội nhập kinh tế quốc tế ngày càng sâu rộng thì vấn đề này càng trở nên có ý nghĩa cấp thiết.

Nghị quyết Hội nghị Trung ương 8 khóa XI đã nêu “Giáo dục và đào tạo có sứ mệnh nâng cao dân trí, phát triển nguồn nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, góp phần quan trọng phát triển đất nước, xây dựng nền văn hóa con người Việt Nam. Phát triển giáo dục và đào tạo cùng với phát triển khoa học công nghệ là quốc sách hàng đầu; đầu tư cho giáo dục và đào tạo là đầu tư phát triển”. Nghị quyết cũng nhấn mạnh đến mục tiêu cụ thể của đổi mới căn bản toàn diện giáo dục phổ thông là “Tập trung phát triển trí tuệ, thể chất, hình thành phẩm chất, năng lực công dân, phát hiện và bồi dưỡng năng khiếu, định hướng nghề nghiệp cho học sinh. Nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, chú trọng giáo dục lý tưởng, truyền thống, đạo đức, lối sống, ngoại ngữ, tin học, năng lực và kỹ năng thực hành, vận dụng kiến thức vào thực tiễn”. Điều này đặt ra cho giáo